

18.02.2016

Til Beskæftigelsesministeren og folketingets beskæftigelsesudvalg

Vedrørende afgørelserne om samliv i L 113

Jeg er ansat som jurist i en kommune og har indgående viden om regelanvendelse, sagsbehandling og kommunale forhold fra mange års ansættelse indenfor det kommunale område - herunder flere år som specialist på Lov om aktiv socialpolitik og tilstødende retsområder.

Jeg har med forundring læst beskæftigelsesministerens svar på KL's forslag om, at basere ugiftes loft på, om der bor flere på bopælen eller ej, dvs stordriftsbetragtning i stedet for samlivsbetragtning. Ministeren skriver: " Hvis stordriftsfordele skulle træde i stedet for et samleverbegreb, vil der skulle lægges en række antagelser til grund om fordeling af andre udgifter end boligudgifter, hvilket ikke nødvendigvis afspejler situationen for eksempelvis voksne, der bor sammen bofællesskaber".

Mange mennesker vælger at dele bolig netop på grund af den økonomiske fordel der er ved at flere voksne deler udgifterne til boligen. Det er jo alt andet lige billigere for hver person, når husleje, varme, el, antennebidrag og øvrige udgifter der er forbundet med boligen deles, end når der kun er én til at betale. Hvis stordriftsbetragtningen alene er rettet mod boligudgifterne, ser jeg umiddelbart ingen grund til at lægge "en række antagelser til grund om fordeling af andre udgifter".

Jeg ser følgende fordele ved at anlægge en stordriftsbetragtning fsva boligen:

- Der er allerede i boligstøttelovgivningen indlagt en stordriftsbetragtning, idet det er hele husstandens indkomst der lægges til grund for fastsættelse af boligstøtten. Der tages ikke hensyn til om, beboerne er søskende, forældre og børn (når barnet når en vis alder), er venner eller lever i et ægteskabslignende forhold. Der er ikke indlagt antagelser om, hvordan boligudgifterne deles mellem beboerne.
- Ved at anvende en stordriftsbetragtning for fastsættelse af loftet, vil det blive mindre attraktivt, at lade andre flytte ind i boligen pro forma. Det vil fx påvirke lysten til at bo i de såkaldte fædrehoteller (De fædre der bor flere sammen proforma for at moderen skal kunne få enligtilskud mv.) eller lysten til at lade en hjemmeboende ung på SU bo pro forma og dermed få SU som udeboende.

- En stordriftsbetragtning vil være retssikkerhedsmæssigt forsvarlig, da loftet vil kunne fastlægges på objektive kriterier. Kommunerne behøver dermed ikke at undersøge om der er så meget fællesskab mellem de som deler en bolig, at det må vurderes at kunne sidestilles med et ægteskabslignende forhold. Dermed undgås i disse sager, det mange kalder dyneløfteri og andre føler er en krænkelse af privatlivets fred.
- En stordriftsbetragtning baseret på at boligen deles af flere voksne er lettere at forstå for almindelige mennesker og vil derfor umiddelbart opleves mere retfærdig. Også dette er retssikkerhedsmæssigt en fordel.
- Kommunernes kontrolteams har allerede i dag store vanskeligheder ved at løfte bevisbyrden for, at 2 personer har et samliv – både i forhold til de enlige forsørgere og i forhold til pensionisterne. At udvide den personkreds der modtager ydelser som enlige, selvom de potentielt er samlevende, vil give mange flere kontrolsager, herunder tabte sager grundet den vanskelige bevisbyrde.
- Det offentlige skal spare og der skal helst være færre ansatte. Ved at indføre en samlivsbetragtning i endnu flere ydelser end der er i forvejen, vil arbejdsbyrden imidlertid stige (igen) i kommunerne. Ved en stordriftsbetragtning vil en væsentlig del af det ekstra ressourcetræk kunne undgås.
- Samlivsafgørelserne vil som KL også bemærker, give anledning til mange klager. Det vil belaste såvel kommunerne som Ankesystemet. Ved en stordriftsbetragtning vil der kun være grundlag for en klage, hvis der undtagelsesvist skulle være registreret personer på adressen, som ikke har flyttet adressen ved flytning.
- Der er løbende drøftelser af, om reglerne indenfor beskæftigelseslovgivningen kan forenkles. Indførelse af samlivsbetragtning i Aktivloven vil gå i den modsatte retning, da der er tale om omfattende og kompliceret sagsbehandling. Ved anvendelse af en stordriftsbetragtning vil sagsbehandlingen være mindre kompliceret og vil på sigt kunne gøres automatisk ved direkte træk fra folkeregisteroplysninger.

Der er så mange fordele ved, at niveauet for loftet baseres på en stordriftsbetragtning vedrørende boligen, frem for en samlivsbetragtning, mens det er svært at få øje på ulemperne. Samtidig er det svært at få øje på fordelene ved en samlivsbetragtning, så jeg håber at ministeren vil overveje forslaget én gang til.

Med venlig hilsen

Nina Harning